

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/122/2023
Identifikačné číslo spisu:	1116215607
Dátum vydania rozhodnutia:	15.05.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Zemková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:1116215607.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu O.. A. F., narodeného X. Z. XXXX, A., N. XXXX/X, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Súdna rada Slovenskej republiky, Bratislava, Hlavné námestie 8, o náhradu škody, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV (pôvodne Okresný súd Bratislava I) pod sp. zn. B1-12C/94/2016, o návrhu žalobcu na odpustenie zmeškanej lehoty na podanie dovolania, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 26. októbra 2022 sp. zn. 15Co/143/2020, takto

rozhodol:

Návrh žalobcu na odpustenie zmeškanej lehoty na podanie dovolania z a m i e t a.

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobca je povinný zaplatiť žalovanej náhradu trov dovolacieho konania vo výške určenej súdom prvej inštancie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) rozsudkom z 26. októbra 2022 sp. zn. 15Co/143/2020 na základe odvolania žalobcu potvrdil napadnutý rozsudok Okresného súdu Bratislava I. z 10. januára 2020 č. k. 12C/94/2016-155, a žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

2. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie, ktorým sa domáhal zrušenia rozsudku odvolacieho súdu pre jeho zmätočnosť a odklon od ustálenej rozhodovacej praxe s poukazom na § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

3. Žalobca podal následne žiadosť o odpustenie zmeškania lehoty na podanie dovolania proti rozsudku Krajského súdu Bratislave z 26. októbra 2022 sp. zn. 15Co/143/2020, ktorú doručil Okresnému súdu Bratislava I dňa 27. marca 2023 spolu s doplnením dovolacieho návrhu.

4. V žiadosti uviedol, že dňa 9. marca 2023, keď čerpal dovolenku a potreboval skompletizovať pripravované dovolanie v tejto veci, sa v priebehu noci i náhle ráno, prejavil a rozvinul zápal ústnej dutiny s akútnou bolesťou a opuchom tváre, keď nemohol ani šoférovať, a tak ho manželka musela odviesť k lekárovi na ošetrovanie, kde mu rezali ďasno, zápal vyčistili a dali analgetiká proti bolesti. Počas nasledujúcich hodín bol úplne paralyzovaný, a podvečer sa napokon, aj napriek bolesti, pokúsil vypracovať dovolanie, aby zdokumentoval svoju snahu uvedomujúc si aj to, že na odpustenie zmeškania lehoty nie je právny nárok. Rámcové dovolanie sa mu napokon na poslednú chvíľu aspoň čiastočne podarilo napísať a zaslať súdu, hoci objektívne bolo u neho vylúčené premýšľať a písať zrozumiteľne. Následne ochorel na chrípku a počas celého nasledujúceho týždňa bol práceneschopný, obidve tieto skutočnosti doložil fotokópiami potvrdení.

5. Na základe už uvedeného do pätnástich dní po odpadnutí prekážky, doplnil dovolanie a podal žiadosť o odpustenie zmeškanej lehoty lebo má za to, že by bolo nespravodlivé, ak by mu súd ich prípadné zmeškanie neodpustil a jeho podaniami sa vecne nezaoberal, osobitne, ak aj rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo expedované až nasledujúci deň po uplynutí zákonnej 30-dňovej lehoty a rozhodnutie odvolacieho súdu dokonca až takmer tri týždne po lehote. Odmietnutie dovolania by tak považoval za neprimerane prísne. Preto navrhuje, aby dovolací súd návrhu na odpustenie zmeškania lehoty vyhovel.

6. Podľa § 427 ods. 1 a 2 CSP dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

7. Podľa § 122 CSP súd odpustí zmeškanie lehoty, ak ju strana, zástupca alebo procesný opatrovník zmeškal z ospravedlniteľného dôvodu a bol preto vylúčený z úkonu, ktorý mu patrí. Návrh treba podať do 15 dní po odpadnutí prekážky a treba s ním spojiť i zmeškaný úkon.

8. Odpustenie zmeškania lehoty na podanie dovolania (§ 122 CSP) procesná právna úprava nevylučuje (CSP).

9. Podľa § 125 ods. 1, 2 a 3 CSP podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

10. Účastníci civilného sporového konania robia úkony akoukoľvek formou, pokiaľ zákon pre niektoré úkony nepredpisuje určitú formu (§ 125 ods. 1, 2 a 3 CSP). Robia ich spravidla v čase podľa svojho uváženia. V niektorých prípadoch ale vyplýva čas, kedy treba úkon urobiť, z lehoty určenej zákonom. Účastník konania sa môže dostať do situácie, že z určitého dôvodu (ním zavineného alebo aj nezavineného) zmešká realizáciu úkonu v zákonom ustanovenej lehote, pri nedodržaní ktorej už úkon nemôže s úspechom urobiť. V zmysle § 122 CSP súd odpustí zmeškanie lehoty, ak ju strana, zástupca alebo procesný opatrovník zmeškal z ospravedlniteľného dôvodu a bol preto vylúčený z úkonu, ktorý mu patrí. Návrh treba podať do 15 dní po odpadnutí prekážky a treba s ním spojiť i zmeškaný úkon.

11. Zákon v tomto ustanovení umožňuje súdu odpustiť zmeškanie lehoty určenej na podanie dovolania len po splnení nasledovných podmienok: (i) navrhovateľom je subjekt, ktorému lehota patrila, a ktorý ju zmeškal; (ii) existencia ospravedlniteľného dôvodu omeškania; (iii) podanie žiadosti do pätnástich dní od odpadnutia prekážky vykonania úkonu; (iv) pripojenie zmeškaného procesného úkonu k žiadosti. Uvedené podmienky sú ustanovené kumulatívne; ak nie je splnená čo i len jedna z nich, nemožno

žiadosti vyhovieť.

12. Dovolací súd z obsahu súdneho spisu zistil, že rozsudok odvolacieho súdu bol žalobcovi doručený listinne dňa 9. januára 2023 (list číslo 246 listinného súdneho spisu, ďalej len „l. č.“). Žalobca podal dovolanie v elektronickej podobe bez autorizácie dňa 10. marca 2023 o 0:00 hod. (l. č. 247).

13. Lehoty určené podľa týždňov, mesiacov alebo rokov sa končia uplynutím toho dňa, ktorý sa svojím označením zhoduje s dňom, keď nastala skutočnosť určujúca začiatok lehoty (§ 121 ods. 3 CSP). Lehota na podanie dovolania žalobcovi uplynula dňa 9. marca 2023 (štvrtok). Dovolanie žalobca podal po uplynutí zákonom stanovenej lehoty dňa 10. marca 2023.

14. Dňa 20. marca 2023 doručil žalobca súdu prvej inštancie, cestou pošty, písomne vypracované dovolanie, ktoré podal na poštovú prepravu podľa poštovej obálky založenej v súdnom spise dňa 16. marca 2023. Na uvedené dovolanie súd bude prihliadať podľa § 125 ods. 2 CSP.

15. Následne dňa 24. marca 2023 o 23:58 hod. (l. č. 260 - 262) žalobca podal v elektronickej podobe bez autorizácie, žiadosť o odpustenie zmeškania lehoty na podanie dovolania, ktorá nie je podpísaná žalobcom. Zároveň predložil súdu v elektronickej podobe bez autorizácie doplnenie dovolacieho návrhu - dovolania. Uvedené podania doručil následne súdu a to dňa 29. marca 2023 v písomnej forme s podpisom. Dovolací súd bude prihliadať aj na uvedené podania (§ 125 ods. 2 CSP).

16. Dovolací súd najprv posúdil splnenie zákonných podmienok na rozhodnutie o žiadosti na odpustenie zmeškanej lehoty na podanie dovolania a podľa vyššie uvedených skutočností konštatuje, že žalobca je subjekt, ktorému lehota patrila, a ktorý ju zmeškal; uvedenú žiadosť podal do pätnástich dní od odpadnutia prekážky vykonania úkonu a zároveň k žiadosti pripojil doplnené dovolanie.

17. Rozhodujúcim zostalo vyriešiť otázku existencie dôvodu omeškania a predovšetkým posúdenie skutočnosti, či je dôvod uvádzaný žalobcom ospravedlniteľný. Keďže nie je nevyhnutné, aby prekážka vykonania úkonu existovala počas trvania celej zákonom stanovenej lehoty na podanie dovolania, dotknutý subjekt - žalobca má právo využiť aj posledný deň lehoty, ktorú mal k dispozícii. Samotná skutočnosť, že žalobca si ponechal využitie lehoty „na poslednú chvíľu“ a žalobcom deklarovaná prekážka vykonania úkonu sa vyskytla na konci tejto lehoty, nemožno samo o sebe kvalifikovať ako neospravedlniteľné. Na druhej strane z obsahu žalobcom predložených listín je podľa dovolacieho súdu nesporné, že žalobca po ošetrení u zubného lekára O.. O. Š., dňa 9. marca 2023 so začiatkom ošetrenia o 7:30 hod.; mal dostatok času, aby podal dovolanie včas. Z predloženej lekárskej správy vyplýva, že žalobca sa na ošetrenie k zubnému lekárovi dostavil s bolesťou a s miernym opuchom ľavej časti tváre, so sťaženým otváraním úst, lymfatické uzliny mal zväčšené, mierne zvýšená teplota 37,5° C. Žalobcovi bola stanovená diagnóza dentitio difficile dn 38 [ľudovo povedané prerezávanie zubu múdrosti - osmičky vľavo dole (alebo tretích stálych stoličiek)] a bola mu odporúčaná liečba: ľadové obklady, analgetiká. Kontrola v ambulancii bola stanovená na nasledujúci deň - 10. marca 2023 a v prípade zhoršenia stavu bola nevyhnutná okamžitá návšteva v ambulancii.

18. Dovolací súd konštatuje, že v predloženej lekárskej správe sa nenachádza informácia, že by žalobca mal užívať iné analgetiká ako voľne dostupné (predajné bez lekárskeho predpisu). Rovnako žalobca nepredložil dovolaciemu súdu lekársku správu o následnej kontrole v uvedenej zubnej ambulancii, ani informáciu o tom, že by sa mu zdravotný stav týkajúci sa ústnej dutiny zhoršil a že by vyhľadal okamžitú návštevu zubnej ambulancie znovu v priebehu 9. marca 2023.

19. Dovolací súd je názoru, že ak bol žalobca schopný podľa jeho vlastného vyjadrenia, napísať dňa 9. marca 2023 (posledný deň lehoty na podanie dovolania) rámcové dovolanie, ktoré aj súdu elektronicke doručil (sekundu po uplynutí zákonom stanovenej lehoty), nebol zdravotne tak indisponovaný, že by bolo možné, v tomto prípade, zmeškanú zákonnú lehotu odpustiť z ospravedlniteľného dôvodu. Dovolateľ nebol hospitalizovaný v nemocničnom zariadení, nevyhľadal opakovanú okamžitú pomoc zubného lekára po ošetrení znovu dňa 9. marca 2023 a nepredložil súdu ani dôkaz o absolvovaní

doporučenej kontroly u zubného lekára v nasledujúci deň po prvom ošetrení, dňa 10. marca 2023. Skutočnosť, že žalobca bol od 13. marca 2023 práceneschopný s chrípkou, nie je podľa dovolacieho súdu pre rozhodnutie relevantná, pretože sa netýka rozhodného času.

20. Na podklade uvedeného, dovolací súd zamietol žalobcovu žiadosť o odpustenie zmeškanej lehoty, pretože tvrdený dôvod omeškania nepovažuje za ospravedlniteľný. Proti uzneseniu dovolacieho súdu o zamietnutí žiadosti o odpustenie zmeškanej lehoty nie je prípustné odvolanie (§ 357 CSP).

21. Najvyšší súd Slovenskej republiky pristúpil následne ako súd dovolací (§ 35 CSP) k rozhodnutiu o podanom dovolaní žalobcu. Zistil, že dovolanie podala strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) zisťoval najskôr, či dovolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote a dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť ako oneskorene podané [§ 447 písm. a) CSP].

22. Dovolací súd pri posudzovaní včasnosti podania dovolania vychádzal z § 427 ods. 1 veta prvá CSP, podľa ktorého sa dovolanie podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

23. Podľa § 121 ods. 3 až 5 CSP lehoty určené podľa týždňov, mesiacov alebo rokov sa končia uplynutím toho dňa, ktorý sa svojím označením zhoduje s dňom, keď nastala skutočnosť určujúca začiatok lehoty; ak ho v mesiaci niet, posledným dňom mesiaca. Ak koniec lehoty pripadne na sobotu alebo deň pracovného pokoja, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň. Lehota je zachovaná, ak sa v posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo sa podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť; to platí aj vtedy, ak je podanie urobené elektronickými prostriedkami doručené súdu mimo pracovného času.

24. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že rozsudok odvolacieho súdu bol žalobcovi doručený listinne dňa 9. januára 2023 (l. č. 246 listinného súdneho spisu). Žalobca podal dovolanie v elektronickej podobe bez autorizácie dňa 10. marca 2023 o 0:00 hod. (l. č. 247). Koniec dvojmesačnej lehoty na podanie dovolania pre žalobcu, počítanej od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu pripadol na 9. marca 2023 (štvrtok), ktorý bol zároveň posledným dňom plynutia lehoty, kedy bolo možné úkon vykonať.

25. O žiadosti žalobcu o odpustenie zmeškania lehoty na podanie dovolania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, že žiadosť zamietol pre absenciu existencie ospravedlniteľného dôvodu.

26. Dovolaciemu súdu nezostalo iné, než vyhodnotiť dovolanie žalobcu ako podané oneskorene, ktoré je potrebné odmietnuť podľa § 447 písm. a) CSP bez toho, aby sa dovolací súd zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia.

27. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania Najvyšší súd Slovenskej republiky neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

28. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.